

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — 8 kor. | Negyed évre — — — 2 kor.
Fél évre — — — 4 " | Egyes szám ára — — — 16 fill.
Nyilttér soronként 30 fillér.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők. Kéziratok nem adnak vissza. Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Március 15.

Ünnepelünk, a magyar nemzet ünnepe. Ma van hatvanhatodik évfordulója annak a napnak, amelyen a Szabadság, Egyenlőség és Testvériség ülte diadalát. A történelem sötét napjaiban ekkor derült fény hazánk egére, e napon romboltattak le azok a válaszfalak, amelyek hazánk népeit elkülönítették egymástól, e nap rázta le a zsarnok bilincseket kezünk-ről s adá kezünkbe a kardot, mellyel oly hősiezen és dicsőségesen küzdöttük végig a szabadság hareot, míg végre Világosnál kihullott kezünk-ből...

Azután jöttek a szomorú idők... Akasztófa... golyó... börtön... jogfosztás... üldözés: a letört nemzet agyonsanyargatása. Az ezer éves nemzet nem tudott meghalni: élni akart...

1867-ben nemzet és korona Deák Ferenc bölcsességével kibékült. Az alkotmányos rend beállott, a multra fátyolt borított korona, nemzet egyaránt. Azóta minden évben ünnepeljük a március 15-ikét. Az egyetlen nemzeti ünnepünk volt ez, amelyből a fejlődő, izmosodó magyar nemzet erőt merített a folytonos és állandó küzdelem-

hez, amelyet nyílt és titkos ellenségeivel folytatott.

A magyar történelem fényes lapja: 1848. március 15. Jer dicső nap a te világitó fáklyáddal s világítsd meg továbbra is az ezer éves magyar nemzet utját, ösvényét, hogy megállhassa helyét az európai népek között. E dicső nap oly fenségesen emberi eszméinek szövétneke világítson nekünk úgy a jelenben, mint a jövőben. Érezzük át e nap fontosságát s az emberi jogok igazságát!

A jelen sivárságában e napon merítsünk erőt és bizodalmat egy jobb, egy boldogabb jövő megteremtéséhez.

Lobogtassuk meg e napon, a Szabadság, Testvériség és Egyenlőség zászlóját s a dicső ősök emlékének elismeréssel áldozva, feledjük a jelen keserőségeit s higyjük, hogy az európai magyar nemzet a kultur-népek sorában megfogja állni helyét mindenkor.

A historia ezer év alatt sok mindenben részesítette a magyar nemzetet. Volt részünk dicsőséges és gyászos csatákban, leigazásban, testvérháborúkban, bitófában, golyóban... de azért a nemzet nem pusztult el: él és élni fog. Véres csatákban mindig megállta a

helyét, hisszük, hogy a vértelen harcok közepette is megtalálja azt az utat, amelyen — bár hullámvonalban is haladva — az európai művelt népek sorában meg fog maradni s ott tisztas helyet fog magának kiérdemelni.

A népek vértelen harcában a műveltség, a tudás és bölcsesség fegyvereivel kell küzdeni. Lelkesédjünk a március 15-iki eszmékért, de ne feledjük el, hogy azoknak megvalósítása csak úgy lehetséges, ha komoly és céltudatos munkával művelődési és gazdasági téren a nyugat-európai államokkal lépést tartunk.

Ügyeljünk és hallgassunk a jelen intőszózataira s míg lelkünk a múlt dicsőségeiből merit erőt, addig szemünk a jövőbe nézzen. Tartsunk össze, dolgozzunk s erőnket a közös cél javára egyesítsük s akkor beteljesül a nagy Széchenyinek ama mondása, hogy: Magyarország nem volt, hanem lesz! *ifj. Szántó Károly.*

A közigazgatási bizottság ülése.

Hunyadvármegye közig. bizottsága f. hó 10-én tartotta havi rendes ülését Csulay Lajos h. alispán elnöklete alatt, aki a megjelenésben akadályozott főispánt helyettesítette. Az ülésen a választott tagok közül

A SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE TÁRCÁJA.

Bolyongok álmotemetőben.

Hervadt virágok illata a légtelen,
Füst teagóz... Lelkemben zsong egy ének...
Egy százszor hallott, mégis idegen,
Édes emléke egy bús bálai éjnek.

Ketyeg az óra és az ablakon
Beles az Éj: én céda szeretőm!
Közleg az éjféli. — Fázom, reszketek
S bolyongok búsan álmotemetőn.

Lélek egyedül virrasztok. — Agyamra
Az álmok selymes fátyola borúl.
A kályha öblén dudorász a láng,
És fáj a szivem, úgy összeszorul.

És sirok... Némán, könnytelen szemekkel,
Ülöm az álmok halotti torát,
Mig kün az éjben búgnak lelketrázó
Gyászindulókat ódon zongorák...

Mikor arcod elém fehérlik...

Az emlékek, mik régesrég pihennek,
Feltámadnak néha szent éjszakákon;
Mikor elém fehérlik a te lelked
És ajkad bűnös csókjaira vágyom.

Ilyenkor eljössz hozzám. Ugy suhansz be
Szobámba halkan, mint a hold sugára,

S úgy érzem akkor, mintha velem volnál,
S enyém lennél egy röpke éjszakára.

Karom hókebled forróságát érzi,
Ajkad tüzetől részegül a szám,
Hajad csiklandja arcom s nászi kéjtől
Izzik a lég a bús legényszobán.

De holnap? — Jön az ébredés! A mámor
Kiszáll agyamból, mint a bornak gőze.
Az első hajnali sugár elég, hogy
Az álmok gazdag seregét legyőzze.
Serestély Béla.

Levél Abbáziából.

Igen tisztelt Szerkesztő ur!
Kedves öcsém Uram!

A mi kedves testvérünknek, a ki velünk mindig úgy szeret osztozkodni, hogy a jobbik rész neki jusson, területén vagyok már egy hete, ahová sajnos nem jószántamból, kedvtelésből, szórakozás, mulatozás végett jöttem, hanem kedves kezelő orvosom, dr. Hankó Vilmos piskii máv. telep orvos gyors és szigorú parancsára gyenge egészségem helyreállítása s rongyos tudóm és légző szerveim reperálása végett, megemlékezve rólad és b. lapodról, melyet már 2 hét óta nem láttam, intézem hozzád e sorokat. Itt vagyok a mindenhatónak e remek szép alkotásán, a mi büszkén emlegetett, de nagyon drága kis

magyar tengerünk határától egy néhány kilométer távolságra, azon a helyen, amelyről sokan azt hiszik, hogy ez az örök tavasz helye.

Tagadhatatlanul szép, szép ez a hely s érdekes, a szemnek minden szempillantásban más és más képet tár elé, a lélekben újabb és újabb gondolatokat kelt. Azonban én még is csak úgy vagyok vele itt „idegen földön”, mint a székely ember Béccsel, mikor azt úgy becsülte meg, hogy náluk többet ér egy félórás májusi eső.

Ha megfelelő avatott tollú ember volnék, szeretném leírni ennek a helynek szépségét, nem b. lapod felnőtt olvasói, hanem az ifjabb generáció számára s ha festő volnék ezer és ezer képben mutatnám be a tenger és a tengerpart képét, ha megfelelő szakismerettel birnék közölném, hogy miként varázsolt itt az emberi ész, a technika a pénzrel karöltve egy olyan pontot, ahová nem csak Európából, hanem a többi világrészekből is számosan jönnek el részint üdülni, részint pihenni, s talán akadnak olyanok is, akik a szerencsét akarják megpróbálni.

Apropó szerencse! Épen a napokban halgatta ki itt az osztrák bíróság azokat az érdekelteket, akiket látásból én is ismerem, a kik az abbáziai kikötő mellett, közvetlenül a „Kur-park” folytatásaképpen egy hatalmas szálloda, kávéház, kaszinó és a Montekarlói-

dr. Farkas Béla, Hajduczki József és id. Pietsch Lajos vettek részt.

Az ülés lefolyásáról az alábbiakban számolunk be:

Csulay Lajos h. alispán a tárgysorozat előtt a debreceni merényletről emlékezett meg és indítványára a bizottság az elkövetett gaztett felett megbotrányozásának ad kifejezést, a halált szenvedett martirok emlékét megőrökíti, részvétéről a debreceni gör. hath. püspökséget átíratilag értesítik.

Ezután került a sor az alispáni jelentésre. Beszámolt a h. alispán a hátszegi kórház ügyében megtartott értekezletről, mely szerint a hátszegi és puji járás községei 2%-os pótdadót és füstönként 1 korona hozzájárulást szavaztak meg. Maga a pótdadó 6,000 koronát tesz ki, amivel 100,000 koronát lehetne amortizálni, míg a füst utáni adózás 12,000 koronát. Mivel azonban szükség lenne egy szászvárosi járás kórházra, de elodázhatatlan már a dévai közkorház és a kőrösbányai járási kórház fejlesztése és rendbehozatala is, felvetődött az a kérdés, hogy nem lenne-e célszerű egész megyeszerte a meglévő 70,000 füst után 3 évre 2 koronás kórházadót megszavazni, ami 420,000 korona bevételt jelentene. Ezzel az összeggel ezeket az összes szükségleteket fedezni lehetne nem szorulna a vármegye a mai nehéz pénzügyi viszonyok mellett drága kölcsönre. Ezirányban tárgyalásokat kezd a belügyminiszterrel és amennyiben azok eredményre vezetnek, a tárgyat beviszi a legközelebbi törvényhatósági bizottsági közgyűlésbe.

A múlt hó folyamán feltűnő sok utlevél iránti kérés érkezett be az alispáni hivatalhoz. Számszerint 885 ember kért utlevelet január és február hónapban, míg a múlt év ugyan ezen két hónapjában mindössze 137. Ebből utlevelet kapott 286, elintézés alatt áll 538 kérés, elutasított 62.

A nyert utlevelek alapján Romániába vándorolt 101, Amerikába 164, egyéb külföldi államba 21. Ezek közül kivándorló volt 134, munkakeresés végett külföldre ment 98, egyéb ok miatt 37, rokonlátogatás és hasonló célból 17. Az alispán utasította a főszolgabírói hivatalokat, hogy itt is kaphatnak munkát, csak keresni kell. Az inséges vidékekre pedig a főispán 8,800 koronát utalt ki élelmi tengeri kiosztására.

Megemlékezett ezután a május 29-iki automobil-versenyről. Az országos királyi automobil klub „Turaut a Kárpátokban 1914.” címmel május 24-től 31-ig terjedő időben automobilversenyt rendez, mely Budapestről kiindulólág a Kárpátok félkörét fogja bejárni.

hoz hasonló játékbankot akartak építeni. A hatalmas épülettömb levakolt, s félbehagyott beton alapjain nem egyszer sétálok végig egy jó kálvinista m. k. adóhivatali pénztárnok Kálitzky ur és barátja Császár Sándor abauj-megyei földbirtokos ural s nó meg a legújabb magyar feltaláló Kiss Pál ural, ki egy főként kórházak és sanatoriumokban igen megfelelő, s célszerűnek ismert ujság és könyvtartó-állványt szabadalmaztatott, amit az itteni sanatoriumokban és pensiókban bemutatva kedvezőleg fogadtak s szakemberek nagy elterjedtséget jósolnak neki. Természetesen ennek is, mint minden magyar találmánynak és szabadalomnak megvan az az egy hibája, hogy egy kissé drága

Nem is hinné az ember, hogy mennyi magyar ember van itt, minden lépten, nyomon hallani magyar szót, s ha németet szólít meg a magyar, magyarul készséggel válaszol, ha hibásan rosz kiejtéssel is, de nem így a horvátok, akik most már csak horvátul akarnak tudni. De végzem a rut eső miatt szobában szoritva írt soraimmat.

Ha nem lesz terhedre legközelebből egy másik levélben többet ír innen

Abbázia, 1914. március 4.

öreg bátyád
Botha Sándor,
ref. lelkesz.

Hunyadmegyére május 29-én jut a sor. Ezen a napon Brassóból indulnak az autók és Herkules fürdőig jutnak. Az utvonal Hunyadmegyében a következő: Szászváros, Paad, Piski, Bácsi, Batiz, Zeykfalva, Russ, Magyarbrettye, Hátszeg, Totesd, Poklisa, Kernyesd, Várhely, Zajkány, Bukova, Felsőbaucár.

A leérkezett miniszteri rendeletek közül kiemeli a jegyzői fizetés rendezésre vonatkozót. Eszerint 1914. január elsejétől visszamenőleg a jegyzők fizetése a szolgálati időhöz viszonyítva 2000—3600 koronáig terjed, a segédjegyző pedig 1400 koronát élvez. Amint a kimutatások visszaérkeznek a községtől, azonnal megtörténik az utalványozás.

A megyei szegényház ügyében jóváhagyta a miniszter a vármegye felterjesztéseit, így most már mi sem áll utjában annak, hogy az építkezés megkezdessék. A versenytárgyalást f. hó 24-ére tüzte ki a mérnöki hivatal, hogy az épület még ez évben elkészüljön és az engedélyzésének átadható legyen. Az épület maga 103,500 koronába kerül. A megyei szegényalap jelenleg 288,000 koronát tesz ki. Ennek fele a szegényház építésére és felszerelésére lesz felhasználva, míg másik fele gyümölcsözik. Ezen kamatokból a Hunyadmegyei árvaház részére évi 3000 korona segélyt engedélyezett a miniszter.

Az alispáni jelentéshez először Biegner József kir. ügyész szolt és a kivándorlási kérdéssel foglalkozott, ami azután széles és alapos vitát provokált. A kivándorlás növekedése szerinte abban leli okát, hogy a kivándorlási törvény értelmében azokat, akik munkakereset végett vándorolnak ki, nem lehet visszatartani. Ezt használják fel a kivándorlási ügynökök, akik közül több ellen folyt igazságügyi eljárás is, de ennek alapján nem lehetett velük elbánni. Véleménye szerint a közigazgatási hatóságoknak kellene itt a dolgot erős kézzel megfogni és a törvény szigorú magyarázatával gátló okokat teremteni.

Általános figyelem közepett szólalt fel ezután Hajduczki József és a következőket mondotta:

A kivándorlás kérdésének tárgyalásánál mindenkor reá kell mutatni azokra az okokra, amelyek annak előidézői és fel kell tártani azokat a sebeket, amelyekből az okok fakadnak. Az eddigi eljárásból ma már országosan leszűrődött tapasztalattá vált, hogy a kivándorlás kérdését erőszakkal megoldani nem lehet ép úgy, mint ahogy a nemzetiségi kérdés megoldásának az útja sem az erőszak. Hiszen a legkulturáltabb nép, az angol sem tudta még ma sem megoldani az ir kérdését évszázadok kísérletezése után sem, mert ez a nemzeti érzés mélyen bentgyökerezik az ember lelkében. Ott van a francia Elzász kérdése, amely állandó ütközőpont a franciák és a németek között. A technika századában megváltozott az egész világnézet, ma nem köti többé az egyedet a rög, ma mindnyájunké az egész világ. Ma, amikor a vasut már nem csak országokat, de világrészeket köt össze, megszűnt a röghöz kötöttség és boldogulását mindenki ott keresheti, ahol meg is találhatja. Nem vetkőzöttem ki a nemzeti sovinizmusból, csak utalni akarok arra, hogy nem lehet a magyar embertől sem elvenni azt a jogot, hogy ha valahol jó munkaalkalmat kap azt ki is használhassa. Nem kell félni, hogy a magyar kivetkőzik ezáltal nemzeti mivoltából. Csak tanul, tapasztalatokat, tudást és pézt gyűjt, amit viszont kamatoztatni tud a haza javára. Példa az olasz nép. Ez a nép ma már behálózta az egész világot. Nincs ország, ahol olasz munkásokkal ne találkozhatnánk, mégis fejlődik, gazdagodik, gyarapodik Olaszország iparban, kereskedelemben egyaránt. E tekintetben tehát szabad teret kell engedni. Társadalmilag és gazdaságilag kell közreműködni, hogy a nép megtalálja itt a boldogulását. Nemcsak az itt levőket lehetne itt munkához juttatni, de még milliókat is el lehetne helyezni. Miért nem parcellázza az állam nagy tömegben holtkézen levő birtokokat? Miért nem juttatják földhöz a földre éhes népet? Miért nem tanítják ki azután belterjes gazdálkodásra, hogy kis területen nagy eredményeket tudjon produkálni az az egyébként sok természetes ésszel felruházott, tagadhatatlanul munkás nép. Így vagyunk a

gyáripar terén is. Ha jó az a magyar gyári munkásnak Amerikában és a külföldön, miért nem teremt a nagy tőke gyáripar, amikor feles munkásanyag áll rendelkezésre? Könnyen meg lehetne oldani ezt a nehéz kérdést, ha ott keresnék az orvosszereket, ahol azok megtalálhatók. Csak ebben a vármegyében kell széjjel nézni. Kincsekkel megakott hegyek vesznek körül bennünket, a melyek kiaknázatlanul hevernek, ahol száz ezreknek nyilna munkaalkalom, de a tőke mozdulatlan és érzéketlen a szociális bajok iránt. Nem erőszakos törvénymagyarázat kell tehát, hanem munkaalkalom, addig pedig, míg ez meg nem teremődik, legyen meg a joga mindenkinek arra, hogy ha a vagyonsodás útja áll ellötte, ne kényszerüljön itthon ölbe tett kezekkel nyomorogni, éhezni és kinlódni.

Dénes Károly a Románia felé irányuló kivándorlás korlátozását szükségesnek tartja, mert ismét veszedelem árad erdélyre a visszavándorlóknak. Ezek ellenséges aspirációkkal szaturálva térnek vissza és minden agitátornál veszedelmesebb az ő bomlasztó munkájuk, mit a nép körében végeznek. A kérdésben jelszó legyen: szabad ut nyugat felé, de szorítsák meg a kelet felé vándorlást.

Rendkívül érdekes volt id. Pietsch Lajos fejtegetése is, aki a kérdést közgazdasági szempontból tárgyalta. Nem a kalandvágy viszi ki a mi parasztjainkat, hanem a tény, a példa, Riskulicán látott közelebből Amerikából visszatért parasztokat, akik uri ruhában, arany fogakkal, tömött bugyilárral mutatták, azt, hogy milyen az élet odakünt és mily nagy a szegénység idehaza. De ennek a vezető körök az okai. A zsilvögyi kőszénbányák megbizottakat tartanak Brémában, Hamburgban és onnét, a visszaérkező bányászokból toborozzák munkásaikat, ahelyett, hogy magyarokat alkalmaznának. Az állam összevásárolt egy csomó aranybányát Hunyadmegyében és nem dolgoztat, mert a bánya nem prosperál, ellenben a mellette levő, németek üzemében levő bánya milliókat visz ki évente. A sármási földgáz évek óta értéktelenül röppen a levegőbe, ahelyet, hogy azzal az állam bányüzemeket indítana itt nálunk, vagy ipari életet teremtené. De itt van Hunyadvármegyének egy másik terméke: a fa. Csak egy kis erőteljes erdőgazdasági politika kellene. Rengeteg erdőknek fekszik ki használatlanul. Itt vannak a revindikált havasok, 16,000 hold őserdő, ahol az ezdön rothad el a fenyő és bükk, mert még csak felmérve sincs. Pedig már a tulajdonosok is kezdenek hajbakapni egymással és részeit elkötya-vetyélni. Ha itt iparvállalat indulni, a munkások ezrei találnának munkát. Felkéri az alispánt, hogy ily irányban nézzen szét és ezeknek az ügyeknek megmozgatásával boldogítsa a vármegyét. Hasson oda, hogy a bánya- és faiparvállalatok lehetőleg idevaló munkást alkalmazzanak.

A h. alispán válaszában kijelentette, hogy az elmondottakat megjegyzi és jövőendő eljárásban felhasználja.

Ezután a brádi járás közönségének kérése került sorra az ott felállítandó járásbírótság tárgyában. A bizottság elhatározta, hogy soronkívül felír a minisztériumhoz a kérdés sürgős teljesítése érdekében.

Az állategészségügynél id. Pietsch Lajos állt elő egy igen életre való indítvánnyal. Tudvalevő dolog, hogy a magyar-román határrendezés néhány év előtti munkálata alkalmával a magyar területből a hunyadmegyei határon néhány ezer hold átesett Románia javára. A hunyadmegyei havasi állattenyésztők tavasszal ide áthajtják marháikat, juhaikat, amik vizsgálat nélkül jönnek vissza. Mivel innét rendszeren ragadós állatbetegségekkel térnek vissza az állatok, indítványozza, hogy írjon fel a bizottság a földmívelési miniszterhez a területnek tilalom alá helyezése végett; a külügyi kormányhoz pedig azon célból, hogy szorgalmazza már ennek a területnek a megváltását, mely oly régen huzódik. Az ülés fél 12 órakor ért véget.

Ifjusági kirándulás.

A Kún-kollegium tanárkara az előző évek eléggé nem dicsérhető szokásához híven ez évben is egy nagy szabású ifjusági kirándu-

lást rendez az Al-Dunára, onnan Bukaresten keresztül vissza. A kirándulás időtartama 10 nap, az ideje pedig május 21-től június 2-ig bezárólag. A részvételi díj az ifjuság részére körülbelül 95 K, mely összegben az összes utazási és ellátási költségek is bennfoglaltak. A nagyon tanulságosnak ígérkező kirándulást dr. Görög Ferenc tanár vezeti, ugyancsak nála kell jelentkezniök a résztvenni szándékozóknek legkésőbb április hó 20-ig. A költségek I. részlete (50 K) május hó 5-ig, II. részlete legkésőbb május hó 20-ig befizetendő a vezető tanárhoz. A szülők és érdeklődők figyelmét ez uton is főlhívjuk e szép kirándulásra, melynek részletes menetrendjét az alábbiakban közöljük:

Menetrend:

1. nap. Szászváros ind. reggel 533	
Arad érk. déli 1100	
Arad megtekintése ind. este 711	
Temesvár érk. 830	
2. nap. Temesvár megtekintése.	
ind. d. u. 230	
Báziás érk. este 638	
3. nap. Báziás (séta a Dunaparton, kilátás a Duna völgyére).	
ind. d. e. 1000 hajóval	
a Kazán-szorosan keresztül	
Orsova érk. d. u. 310	
A Korona-kápolna, kikötő megtekintése.	
4. nap. D. e. kirándulás Ada-Kaleh szigetre.	
Orsova ind. d. u. 400 hajóval	
a Vaskapun keresztül.	
5. nap. Rustsuk érk. d. u. 250	
Rustsuk megtekintése.	
6. nap. D. e. Giurgevo megtekintése.	
ind. d. u. 250	
Bukarest érk. d. u. 535	
7-8. nap. Bukarest megtekintése.	
9. nap. Bukarest ind. d. e. 935	
Sinaia érk. d. u. 229	
Sinaia megtekintése.	
Sinaia ind. este 736	
Predeal érk. este 830	
ind. este 602	
Brassó érk. este 1005	
10. nap. D. e. Brassó megtekintése.	
ind. d. u. 240	
Tövis érk. este 749	
ind. este 917	
Szászváros érk. este 940	

Március 15.

Március 15-ét a szászvárosi Magyar Kaszinó az idén is a nagy nap emlékéhez méltóan fogja megünnepelni. Ez alkalommal az ünnepély fényét emelni fogja az a körülmény is, hogy a jelenleg városunkban időző szintársulat egyik igen rokonszenves tagja is közreműködik. Az ünnepély a Magyar Kaszinó nagytermében 15-én vasárnap d. u. 3 órakor lesz a következő műsorral: 1. Nyitány. Előadja: Dum a Géza zenekara. 2. Szaval: Antóny Muci k. a. 3. Emlékbeszéd. Elmondja: dr. Székely Ferenc ügyvéd. 4. Kuruc nóták. Előadja: Dum a Géza zenekara. 5. Március 15. Ábrányitól. Szavalja: B. Kovács Andor. 6. Rákóczi induló. Előadja: Dum a Géza zenekara.

Március 15-iki emlékünnepe szászvárosi ref. Kún-kollegiumban. A ref. Kún-kollegium Arany János ifj. önképzőköre a szokott lelkesedéssel ünnepli meg március 15-ikét. Az ünnep a ref. Kún-kollegium disztermében, d. e. 11 órakor kezdődik. A műsor a következő: 1. Himnusz, éneklí az ifj. énekkar. 2. Petőfi Nemzeti dalát szavalja Bocz Dezső VIII. o.-t. 3. Szotyori: Nemzeti dal, éneklí az ifj. énekkar. 4. Alkalmi beszédet mond Fekete Kálmán VIII. o. t. ifjusági elnök. 5.

A vén kuruc. Melodráma. Előadja Góczy Albert VII. o. t. Zenével kísérik: Tankó Béla tanár (cello), Alföldy Béla tanár (harmonium), Fekete Kálmán VIII. o. t. (hegedű), Klein Oszkár VIII. o. t. (zongora). 6. Szabolcska: A hazaszeretet. Szavalja Rimbás Lajos VIII. o. t. 7. Erkel: Hunyadi induló, előadja az ifj. zenekar. 8. Petőfi Erdélyben, szavalja Lengyel Tibor VI. o. t. 9. Báró Wesselényi Mlkósról beszél Kádár Zoltán VIII. o. t. 10. Szózat, éneklí az ifj. énekkar. Az ünnepélyre a közönséget hazafias tisztelettel hívja meg a rendezőség.

A dévai tanítóképző intézet március 15-iki ünnepélyének műsora: 1. Himnusz éneklí a férfikar. 2. Ünnepi beszéd, tartja Molnár Ágoston III. o. t. j. 3. Petőfi, Nemzeti dal, szavalja Fazekas Bertalan II. t. j., 4. Boldis-Petőfi: Talpra magyar! éneklí a férfikar. 5. Bihari: Primitális magyar, játsza a zenekar. 6. Kerner-Herodik: A magyar dal. melodráma zongora és énekkar kísérettel, szavalja Fábián István III. o. t. j. 7. Rákóczi-induló, zenekari kísérettel énekkar. Az ünnepély március 14-én, szombaton d. u. fél 6 órakor tartott a tanítóképző tornacsarnokában, melyre a hazafias érzésű közönséget is meghívta a tanítóképző ifjusága.

Algyógyon is fényes ünnepek keretében ünneplik meg március 15-ikét. Sorrend: D. u. $\frac{1}{2}$ órakor gyülekezés a kaszinóba, innen fölvonulás a földmives iskolánál lévő emlékszoborhoz, ahol Elekes földm. iskolai növendék elszavalja a „Talpra magyar“-t. Bevonulás a diszterembe. Az ifjuság a „Himnusz“-t éneklí el. Ünnepi beszédet dr. Székely Albert bir. jegyző mond. Ezután egy melodramát adnak elő: Mi a hazá? Ábrányi Emiltől, előadja dr. Szathmáry Lajos, zongorán kíséri Bencze Lenke k. a. „Róma ég“ szavalja Székely Erzsike k. a. Végül szózatot éneklí a földm. isk. ifjusága.

Március 15. Kudzsiron. A kudzsiri áll. el. népiskola tanítótötelete és tanulóserge f. évi március hó 15-én, nemzeti történetünk dicső napjának 66-ik évfordulóján, d. e. 11 órától kezdődőleg hazafias ünnepet rendez. Műsor: 1. Himnusz, éneklí az iskola énekkara. 2. a) A kis honfi, szavalja Kriza István I. o. b) Kedves hon, szavalja Jávorka Otília I. o. c) A negyvenyolcadiki honvédek, szav. Höfer Ferenc II. o. 3. Ezer esztendeje annak, ének. 4. a) Légy hü a hazához, szavalja Nyiri Eleonora II. o. b) Imádság, szavalja Tajthy Zsolt III. o. c) Ima a hazáért, szavalja Dorogi Jolán III. o. 5. Ima a hazáért, ének. 6. Felolvas Ráduly Géza, áll. tanító. 7. Nemzeti dal, ének. 8. a) Kossuth sirja, szavalja Balutiú Jusztiána IV. o. b) Hazánk ifjusága, szav. Csesznik Endre IV. o. c) Március 15. szav. Csoltkó Emilia V. o. 9. Sikolt a harci sip, ének. 10. a) Márciusi napok, szavalja Német Lujza V. o. b) Március 15. szavalja Sándor Rezső VI. o. c) Hálaadó ének, szavalja Kis Ilona VI. o. 11. Szózat, ének. Este 8 órától kezdődőleg pedig Kudzsir hazafias közönsége rendez ünnepet a vasgyári olvasókör nagytermében. Műsor: 1. Nyitány, előadja a vasgyári zenekar. 2. Himnusz, éneklí a férfi énekkar. 3. Megnyitót mond nagys. Bergh Tivadar, gyárfőnök, olvasóköri elnök. 4. Ima, irta Rudnyánszky Gyula, szavalja Rébl Borbála. 5. Ima a hazáért, ének. 6. Felolvas Ambrus Antal. 7. Nemzeti dal, ének. 8. Március 15. Ábrányi E., szavalja Klein Alfréd. 9. Szózat, ének. 10. Zenedarab, előadja a zenekar.

Március 15. A hátszegi polgári iskola ez évben is ünnepély keretében áldoz a március 15-iki eszmék emlékének. Az ünnepély d. e. 11 órakor kezdődik a polg. iskola tornatermében s a következő műsor szerint fog lefolyni: 1. Énekel az ifjusági daloskör. 2. Nemzeti dal, Petőfitől. Szavalja Zubreczky Gyula III. o. t. 3. Magyar ábránd. Zongorán játsza Negru Helén III. o. t. 4. Vén cigány. Farkas Imrétől. Szavalja Musát Hajnalka III. o. t. 5. Énekel az ifjusági daloskör. 6. Ünnepi

beszédet mond Nagy Sándor polgári iskolai tanár. 7. Áldozatkészség a hazáért. Luby Sándortól szavalja Léb Mária I. o. t. 8. Énekel a daloskör. 9. Történelem lecke színtjáték Altai Margittól. Előadják Köller M. I. o. Fekete Ella II. o. Bartl Gizi III. o. Tóth G. IV. o. Kardos Mihály III. o. Lengyel Ákos VI. o. Erdélyi Szilárd III. o. Csathó Ödön III. o. Pollák Árpád IV. o. tanulók. 10. Énekel az ifjusági daloskör.

Március 15. A Marosillyei Iparos Olvasókör és az ottani műkedvelő ifjuság együttesen 1914. március hó 15-én este 8 órakor az iparos olvasókör nagytermében hazafias ünnepélyt rendez a következő műsorral: 1. Ünnepi beszéd: tartja id. Szarvady Mihály az olvasókör elnöke. 2. Nemzeti dal: szavalja Mitsányi Ferenc. 3. Himnusz: Éneklí a dalárda. 4. Műkedvelő előadás. Színre kerül: I. Német sógor. Alkalmi darab. II. A holdkorosok vigjáték 1 felv. Előadja az ifjuság. 5. Szózat éneklí: a dalárda. Belépti díj: I. hely 2 K, II. hely 1 K, III. hely 50 fillér, álló hely 1 K. A tiszta jövedelem részben az Iparos Olvasókör jótékonycélu alapja javára, részben a Sport Egyesület felszerelés javára, fordítatik. A hazafias közönség szives megjelenését kéri a Rendezőség.

Meghívó. A petrozsényi kath. legényegylet március 15-én este 6 órakor a Kekel-féle vendéglő nagytermében 1848 március 15-ikének hazafias megünneplésére társas vacsorával egybekötött ünnepélyt rendez.

A petrozsényi vasutasok 1914. évi márc. hó 15-én a vasuti vendéglő II. oszt. éttermeiben táncmulatsággal egybekötött hazafias ünnepélyt rendeznek, melyre az érdeklődő hazafias közönséget tisztelettel meghívja a vasutasok nevében a rendezőség.

A petrozsényi bánya-altiszti Olvasókör a március 15-ikét e hó 14-én szombaton este tartotta meg saját helyiségében hazafias műsor keretében társas vacsorával és a bánya-zenekar közreműködésével mellett.

SZINHÁZ.

Fehér Vilmos szintársulata Szászvároson.

Majdnem két hete már, hogy Fehér Vilmos színigazgató társulatával városunkban időzik. Mondanunk sem kell, hogy most már teljesen ismerjük ugy az igazgatót, valamint a társulat erőit s így véleményünknek is háfározottabb formában adhatunk kifejezést. Városunk közönségének a zene és színművészetel szemben táplált nagy igényei dacára elmondhatjuk, hogy Fehér színigazgató a beléje helyezett bizalomnak megfelelt. Ugy ő, mint a társulatnak minden tagja teljes odaadással igyekszik a repertoaron levő darabokat élvezhetőkké tenni. Az összjáték azonban sokszor kifogás alá esik, aminek oka — amint azt tavaly Hidvéginél is tapasztaltuk, — hogy a társulat nem mind elsőrangú művészből áll s így az egyenlőtlen erők mérkőzései gyakran éles ellentétet mutatnak. A jobb erők élesen kiválnak a milieuból, ami a darabok hatását gyengíti. A nők általában jobbak, mint a férfiak. A férfi énekeseket részben a jó katonazene segíti a sikerhez. Diszettek kielégítők. Ruhatar szintén, bárha itt-ott néha hiányokat is észlelünk. A zenét a helybeli 64. gy. ezred zenekara szolgáltatja.

Az egyes előadásokról, amelyek a Centrál-szálloda disztermében tartatnak, a következőkben számolunk be:

F. hó 7-én (szombaton) a Király színház kellemes zenéjű ujdonsága, „A buksi“ c. 3 felv. vig operett ment léggé népes ház előtt. A cimszerepet Böszörményi Béla játszota nagy hatással. F. Peéry Ilus (Ella) és Bera Rózsi (Laura) kitünő alakítást mutattak be. Jók voltak: Erdélyi Lili, Kátóna Emma, Nánásy Ilona és Seress I. Az énekszámokat megtapsolták.

F. hó 8-án (vasárnap) délután félhelyárakkal megismételték a „Cigány primás“ c. operettet.

Este telt ház előtt Harsányinak a „Limónádé ezredes“ c. 3 felvonásos operetteje

került színre. A darab kissé vontatottan ment. A címszerepét Fehér igazgató játszotta. Erdélyi Lili (Lenke) szerepében ez este lehangolt volt, minek oka az, hogy az előadás alatt a kuliszák mögött megsértette a lábát. A különben rutinos művésznő arcán észre lehetett venni, hogy szenved e miatt. Kitűnő partnere Füzes (a herceg) volt. Énekszámjaikat megtapsolták. F. Peéry Ilus (Kati) ugy játékkal, mint kellemes hangjával a közönség kedvencévé lett. Böszörményi Béla Miskája élethű volt s duettben szépen énekelt. Jó alakítást végeztek: Szántó Jenő (a házasság közvetítő), Bera Rózsi (Szekerkané), Nánásy Ilona (Marietta) és Sugár Leó (főhadnagy). Itt megjegyezzük, hogy a Füzes huszártiszti öltözéke kifogástalan volt.

9-én (hétfőn) „Loute“ 4 felvonásos bohózatot adták. Közönség kevés volt, azonban a szereplők jól játszottak. Erdélyi Lili (Renée), Nánásy Ilona (Loute) kitűnő alakítást mutattak be. Ugyszintén Szántó Jenő (Castillon) és B. Kovács Andor (Dupont). A közönség többször zajos tapsal honorálta az egyes jól sikerült jeleneteket.

10-én (kedden) „A mozi király“ c. 3 felv. operett ment zsfolt ház előtt. A darab zenéje gyenge, meséje mulattató. F. Peéry Ilus (Janka) és Erdélyi Lili (Linka) ez estén remekeltek s sok tapsot kaptak. Precíz játékkal, kellemesen csengő lány hangjukkal s bájos megjelenésükkel elragadták a közönséget. Böszörményi Béla (Szigligeti Psylander) szintén kivált. Nánásy Juliska mint Mária Gestikulata nagyon szimpatikus volt és hűen alakított. Jó volt Sugár Leó is Náci szerepében. A közönség ez estén jól mulatott s több ízben zajosan tapsolt.

11-én (szerdán) „Strájkola golyó“ c. 3 felvonásos énekes bohózat került színre. A kissé sikamlós operett színlapján ott állott: Csak felnőtteknek. Ez a biztatás nem vált be, mert a közönség bizony csak feles számban jelent meg. De azért a darab kitűnően ment. Az énekszámok is kedvesek voltak. F. Peéry Ilus (Lenke) nagy intelligenciára való finomsággal kreálta pikáns szerepét. Énekszámjai jók voltak. Ugyszintén jó volt Erdélyi Lili (Zsuzsika), aki az ártatlan, naiv leánykát játszotta a tőle megszokott precizitással. Kitűnő alakítást mutatott be B. Kovács Andor (Nagy Péter) és Sugár Leó (dr. Nagy Kristóf). Jól megnevetették a közönséget. Böszörményi Béla (a kapitány) és Bera Rózsi (Máli). A közönség kitűnően mulatott. Az énekszámokat is megtapsolták.

12-én (csütörtökön) Molnár Ferenc világhírű 3 felv. vígjátéka, a „Farkas“ ment. A színészek ügyesen oldották meg feladataikat. Nánásy Ilona (Vilma) szerepét nagy rutinnal játszotta. Előadása finom, közvetlen és mégis élénk volt. A féltékeny férjet (dr. Kelemen) Szántó Jenő játszotta nagy hatással. Nagyon jók voltak: B. Kovács Andor (Szabó György), aki alakító talentumáról győzte meg a közönséget, továbbá Bera Rózsi, Böszörményi Béla.

13-án (pénteken) az „Iglói diákok“ 4 felvonásos diáktörténet ment nagy részt tanuló ifjúság előtt. A színészek nagy animoval játszottak s feladataikat ügyesen oldották meg. Kiváltak: F. Peéry Ilus, B. Kovács Andor, Szántó Jenő. Jók voltak: Fehér Vilmos, Böszörményi Béla és Ötvös Andor. A közönség az énekszámokat megújratta.

Színre kerül:

14-én (szombaton) „Asszonyfaló“ operett.

15-én (vasárnap) délután leszállított helyárral „A Buksi“, este az „Éjjeli ügyvéd“ operett.

16-án „Kis király“ operett.

17-én „Obsitos“ operett.

18-án „Katona dolog“ operett.

San—Toy.

NAPI HIREK.

Az élet.

Meg nem szeretve, meg nem érve,
Az életharcon bukni térdre,
Viselni bajzozó-ruhát,
Melyen a bánat nem tör át,

Úr előtt hajtani fejet, térdet...

Mi ez? Oh jaj, ez az — élet!

Emésztő vágnak, kétes reménynek...

Emésztő vágnak, kétes reménynek

Ah, vége, régen vége már.

De emléke a szebb időknek

Kisérteni még visszajár.

Kicsiny szobámban eltűnődve

Ha nézem a hamvadó parázst,

Melyet — mint gondos anya gyermekét —

Betakar szürke hamupalást:

Szép emlékek tüzeire gondolok,

Melyre sötét, szomorú fátyolt

A feledésnek hamva dob.

R. Gy.

— **Áthelyezés.** Az igazságügyminiszter Székely István petrozsényi kir. vezető-járásbíró — aki nemrég Algyógyon volt hosszabb ideig vezető-járásbíró — ugyan olyan minőségben a szászvárosi kir. járásbíróshoz helyezte át. A nálunk is általánosan ismert szimpatikus járásbíró nemsokára elfoglalja új állomás helyét.

— **Katonai kinevezés.** A hadügyminiszter Bájas Sándor 64. ezredbeli őrnagyot a gyulafehérvári 50. számú hadkiegészítő kerület parancsnokává nevezte ki.

— **Személyi hir.** Deák Gerő takarékpénztári igazgató három havi szabadságra ment. Távollétében Bocz Soma, a takarékpénztár főkönyvelője helyettesíti.

— **Áthelyezés.** Az igazságügyminiszter dr. Bata Imre marosillyei járásbíróshoz és Szabó Géza dévai törvényszéki jegyzőket kölcsönösen áthelyezte.

— **Esküvő.** Dr. Laufer Árpád dévai ügyvéd, a „Déva és Vidéke“ megyei lapunk felelős szerkesztője folyó hó 15-én tartja esküvőjét Lugoson Reichenthal Margit kisasszonnyal. Gratulálunk!

— **Búcsú-ebéd.** Balog József kuriai bíró tiszteletére nyugalomba vonulása alkalmából barátai és tisztelői f. hó 22-én a Centrál szállodában disztribúciót rendeznek. Feliratkozni Haupt Gusztáv itélőtáblai bíró urnál, mint a rendező bizottság elnökénél lehet.

— **Temetés.** Mult számunkban megirtuk, hogy Rosenblüh Jenő szászvárosi izr. főrabbi meghalt. A helybeli izr. hitközség és izr. szent-egylet a következő gyászjelentéssel tudatta a szomorú esetet: A szászvárosi izr. hitközség és a szászvárosi izr. szent-egylet a nagy csapástól megtörve tudatja, hogy 16 éven át fáradhatatlan buzgósgu lelképásztora Rosenblüh Jenő főrabbi f. hó 7-én reggeli fél 5 óraker jobblétre szenderült. Drága halottunkat f. hó 9-én d. u. fél 2 óraker fogjuk a helybeli izr. sirkertben örök nyugalomra helyezni. Derékben tört ketté az Ur hűséges szolgájának jámbor élete és a pástorát vesztett nyáj sirva kér és remél vigasztalást végtelen fájdalomra. Fogadd be Mindenható kegyesen hű szolgádnak lelkét a menybeli életre és adj csendes nyugalmat földi porainak. Szászváros, 1914. évi március hó 8-án. A szászvárosi izr. hitközség. A szászvárosi izr. szent-egylet. Temetés f. hó 9-én ment végbe óriási részvét mellett. A szászvárosi társadalom minden osztálya képviselve volt a temetésen. A háznál sógora, Friedmann Vilmos nyíregyházi rabbi buszította, az izr. imaházban pedig Diósi Sámuel dévai, Friedmann Ernő dr. szarvasi és Steiner Vilmos hátszegi főrabbi tartottak fölötté megható bucsubeszédet. Dr. Friedmann Ernő magas szárnyalásu beszéde könnyeket csalt a közönség szemébe. Jelen volt még Fischer gyulafehérvári főrabbi is, akinek beszéde betegsége miatt elmaradt.

— **Hymen.** Malárik Pál, a Dévai Takarékpénztár r.-t. könyvelője eljegyezte Szörényi Mariskát, Szörényi Mihály dévai postás és táviráda s.-ellenőr leányát. — Grün Albert, a Dévai Közgazdasági Bank r.-t. könyvelője eljegyezte Kohn Lázár petrozsényi kereskedő leányát: Jankát.

— **Halálozás.** Fekete Elek okleveles segédjegyző f. 8-án Szászvárosban 49 éves korában meghalt. Temetése f. hó 10-én ment végbe a ref. egyház szertartása szerint nagy részvét mellett.

— **Az „Ardeleana“ közgyűlése.** Az „Ardeleana“ szászvárosi román pénzintézet f. hó 25-én tartja évi rendes közgyűlését. E közgyűlés fog határozni az 1913. évi nyereség (163,298 K 94 fill.) felosztása iránt, valamint választ 5 uj igazgatósági és 1 uj felügyelőbizottsági tagot. Osztalék részvényenként (névértéke 100 K) 12 K.

— **Halálozás.** Özv. Rózsa Nándorné sz. Bechhold Jozefa f. hó 4-én 60 éves korában Szászvárosban meghalt. 5-én temették el nagy részvét mellett.

Március 15. Alpestesen. Az alpestesi állami elemi népiskola és Rákóczi Ifjúsági Egyesület, 1914. évi március hó 15-én vasárnap délelőtt 10 óraker, a református templomban Isten tisztelettel kapcsolatos nemzeti emlékünnepet rendez. Ünnepi sorrend: 1. XVI. Dicséret. Gyülekezeti ének. 2. Himnusz. Orgona kísérettel éneklí az iskolai és ifj. egyesületi kar. 3. Alkalmi ima mondja Fekete János ref. lelkész. 4. Könyörgés orgonakísérettel éneklí Csösz Gábor ig. tanító. 5. Ünnepi beszéd tartja Fekete János ref. lelkész. 6. XCII. Dicséret. Gyülekezeti ének. 7. Szavlatok: A hazaszeretetről, Szabolcska Mihálytól, szavalja Demeter Erzsí ifj. egyesületi tag. A szabadságról, Prém Józseftől, szavalja Kádár Lajos VI. oszt. tanuló. Emlékezés 1848-ra, Lampérth Gézáttól, szavalja Csanády Klára ismt. isk. tanuló. Nemzeti dal éneklí az iskolai és ifj. egyesületi énekkar. 9. Szavlatok: Nemzeti dal Petőfi Sándortól, szavalja Csanády János ifj. egyes. tag. Március 15-én Sas Edéttől, szavalja Biró Sándor ifj. egyes. tag. A szabadság ünnepe Ábrányi Emiltől, szavalja Klein Erzsí VI. oszt. tanuló. 10. Kossuth induló, éneklí az áll. iskolai énekkar.

— **A hunyaddobrai ifjúság** e hó 7-én fényesen sikerült műsoros-estélyt rendezett. A rendezés élén Rignáth Béla guradobrai körjegyző állott. Az ő fáradozásának tulajdonítható az estély anyagi és erkölcsi sikere. A műsorból kiemelendők: Baár Ellus zongoranyitánya, Teimer Médiike dévai urleány „Egy csókodért“ c. olasz múdala. Hangja magával ragadta a közönséget. A fiatal lányban egy sarjadzó művésznőt tapsolt s hívott a lámpák elé többször a közönség. Tapsvihar tört ki dala befejeztével. Baár Tibor egy melodramát szavalt cigányzene kísérettel. Mind a szöveget, mind a zenét ő szerette. Sokat tapsolták. Az estély fénypontját képezte Tomutia Nuci tótváradai urnő, népszerű s országosan ismert zeneszerző énekszámja. A közönség szünni nem akaró tapsal honorálta a kellemes hangú vendéget. Ötször kellett újra meg újra a lámpák elé állnia s játszania. Szindarab s dialóg is volt. Jók voltak: Löbl Tini, Fini urleányok, Roboi, Gábor s kitűnő Klopót Andor. A műsört tánc követte, mely a reggeli órákban ért véget. (B-r T-r).

— **Tengerbe dobált milliók!** Még merik hangoztatni, hogy Magyarország szegény ország, mikor gavalléros bőkezűséggel dobálják a milliókat az Adria tengerhajózási vállalatoknak, hogy tengeri kivitelnk fejlőd-jék! Szegény gazdaosztályunk, mely két év óta termést alig látott s kinek zsebéből kerülnek elő legnagyobb részben ezen milliók, most midőn nincs élelmi gabonája s egyáltalán semmi vetni való magja, az országnak van ajándékozni való milliói. A szegény földművesnek nem jut segély vetőmag beszerzésre, de a hajóvállalatok jutalmazására igen is jut. Beszüntették a telepítést, a nemzeti birtokpolitikát, a nép gazdasági oktatását — mert nincs pénz — tengeri kivitelnk kell nekünk most mit viszünk hát tengerre? Sajnos ember anyagot, dolgos munkás kezét. No de minden rosszban van valami jó is. Az ujonc létszámot fel emelik, de ez Magyarországból nem telik ki, ezek az ajándékozott hajók fogják a magyar hadköteleseket Amerikából haza importálni. Az ország sorsát intézők hiába szórják a tengerre a falvaktól elvont vetőmagot, abból Magyarországnak nem terem lány kenyér!

— **Egy képviselő ünneplése.** Söpkéz Sándor, a vajdahunyadi választókerület képviselője két napig időzött a kerület székhelyén, Vajdahunyadon. A képviselőt a város és a vasgyár ünnepies fogadtatásban részesítette. Szombaton este tiszteletére előadást rendeztek a vasgyári kaszinó szinitermében, vasárnap este 300 terítékes vacsora volt a Kellerszálló nagytermében.

— **Kudzsiri hírek:** Segédjegyző választása Kudzsiron. Kudzsir nagyközségben, az ujonan szervezet II-ik segédjegyzői állás f. hó 10-én lett betöltve. A kiírt pályázatra, mely ugy a hivatalos, mint a Hnyadvármegye című lapban közölve lett, csak egy pályázó jelentkezett. Fodor Gyula főszolgabíró az összegyűlt képviselőtestületi tagoknak bejelenti, hogy csakis — Herlea Valér kudzsiri volt jegyző fia az egyedüli pályázó. A testületi tagok a kijelentés után Herlea Valért, mint a község szülöttjét egyhangulag II-ik segédjegyzőnek megválasztották.

— **Vöröskeresztes tanfolyam Déván.** A dévai közkórházban, mint mult számunkban jeleztük, az országos vöröskereszt egyesület közponjának kezdeményezésére tanfolyam nyílt, amelyen a háborúra való előkészületül urihögyek tanulják az ápolónői teendőket, a sebészeti kötözést és az ezzel járó tudni valókat. A tanfolyamot Dr. Mótz Miklós ig. főorvos, a sebészeti osztály főnöke vezeti. Az önkéntes ápolónőcsapat már átment a vérkeresztségen. Dr. Mótz egy súlyos operációhoz vitte őket, egy hasmetszéshez, amikor a gyomorból egy hatalmas daganatot távolított el. Az idegeket próbára tevő műtétet a vöröskeresztesek hűségeseen végig nézték. Azóta reggelenként megjelennek a sebészeti osztály kötöző termében és résztvesznek ugy a gyakorlati, mint az elméleti oktatásban. A tanfolyamon a következő hölgyek vesznek részt: Dr. Apáthy Árpádné, Barcsay Tiborné, Özv. Barcsay Ákosné, Bottyán Józsefné, Benkő Ödönné, Gaál Péterné, Kádár Sarolta, Özv. Mihály Károlyné, Molnár Józsefné, Özv. Popp Beniné, Mailand Oszkárné, Singer Sabina, Tarján Kristófné, Tóth Ferencné, Wály Ferencné, Dr. Veltián Viktorné, Weisz Morné, Varga Ignácné.

— **Halálozás.** Grünbaum Ignác kereskedő folyó hó 6-ikán Kitiden elhunyt. Halálával nagykiterjedésű családját borította gyászba.

— **Óvónő kinevezése.** A közoktatásügyi miniszter Kolthay Ödönné szül. Kövér Róza szászvárosi egyesületi kiseddóvónőt a szászvárosi állami kiseddóvódához óvónővé kinevezte.

— **Hadügyminiszteri rendelet a párbaj ellen.** A párbajt szigorítja meg egyik legújabb rendeletében a hadügyminiszter. A rendelet figyelmezteti a becsületbírókat, hogy sohase követeljék az ellenfelektől, hogy fegyverrel intézzék el az ügyet, hanem bízzák az elégtételszerzés módzatait rájuk. Sőt a miniszter kötelességévé teszi a tisztii becsületbíróknak, hogy minden esetben a békés megoldást ajánlják a feleknek és megtiltja, hogy jövendőben katonai épületeket használganak a duellumnál! Ez a rendelet igen humánus és ha megszívlelik, üdvös hatása lehet még ma is, amikor az erőszakolt katonai aftérok véres legendája már kezd szertefoszlni.

— **Állatbiztosítás.** Megyénk területén ujabban a következő állatbiztosító szövetkezetek alakultak. Burjánfalva, Batiz, Alsószilvás és Nagysztrón. Kívánatos lenne, ha községeink önként jelentkeznének ezen igazán hasznos intézmény megvalósítására.

— **Betörés.** Valeamare községben f. hó 1-én éjjei Muntján Vasile szatócs üzletébe betörték és onnan egy csomó árut és pénzt elloptak. Benkő Dénes csendőrszervező a tetteseket elfogta és átadta a kir. ügyészségnek, ahol majd számolni fognak vakmerő tettükért.

— **Betöltendő állás.** Az algyógyi körjegyzőségnek okleveles egyén, ki az adóügyek minden ágában jártas, mint helyettes segédjegyző alkalmazást nyerhet. Javadalmazása 1400 K évi fizetés, 200 K évi lakbér. Ajánlatok mellé okmányok csatolandók. Az állást azonnal el lehet foglalni.

— **Pályázat.** A lemondás folytán megüresedett vulkáni rendőrbiztosi állásra pályázatot hirdetnek. Javadalmazás: évi 1800 K fizetés. Pályázati határidő: március 20.

— **Felvételi pályázat.** Az aradi m. kir. áll. elemi népiskolai tanítóképző-intézet 139 növendéket vesz föl 1914—15. isk. évre, ezek közül 20-at teljesen ingyenes, 37-et féldíjas, 27-et teljes fizetéses bennlakással és 10-et egyenként havi 16 korona ösztöndíjjal (bejáró) vagy ingyenes ebéddel (bejáró). A teljes fizető bennlakók havi 32 koronát, a féldíjas bennlakók havi 16 koronát fizetnek a teljes ellátásért az intézet pénztárába. Az egy koronás bélyeggel ellátott kérvényekhez a következő okmányokat kell csatolni: 1. születési bizonyítványt, 2. a tisztii orvosi bizonyítványt arról, hogy folyamodó ép, egészséges és a tanítói pályára alkalmas, 3. községi bizonyítványt, mely kimutatja a család fő polgári állását, a szülők vagyoni állapotát és évi jövedelmét koronaértékben, ezek ellátásra szoruló gyermekeinek számát és életkorát, 4. az utolsó évvégi bizonyítványt és félévi iskolai értesítőt. Az első osztályba csak éptestű és zenei hallással bíró tanulókat veszünk föl, akik 14. életévüket már betöltötték, de 18 évnél nem idősebbek és utolsó félévi értesítőjükkel, esetleg évvégi bizonyítványukkal annyi előképzettséget igazolnak, amennyit a polgári iskola, gimnázium vagy a reáliskola alsó négy osztályának sikeres elvégzése nyújt. A 14. évnél fiatalabb tanulók is remélhetik a fölvételt, ha fölvételi folyamodványukban korengedélyt kérnek. A vallás- és közoktatásügyi miniszterhez címzett folyamodványokat az előirt okmányokkal felszerelve f. évi május hó 31-éig kell az aradi állami tanítóképző-intézet igazgatóságánál beadni. Folyamodó világosan tüntesse föl kérvényében lakóhelyét. (Utolsó posta, vármegye, utca, házszám). A fölvetelről a miniszteriumtól leérkezett rendelkezés után nyomban értesitem az érdekelteket. A fölvetek testét az iskolaéj elején az intézet orvosa, zenei hallásukat annak zenetanára is megvizsgálja. Arad, 1914. március hóban. Karoliny Mihály, igazgató.

HIRDETÉSEK.

Sz. 344/1914. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a és 1908. XLI. t.-c. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a dévai kir. törvényszéknek 1913. évi V. 2734. számú végzése következtében dr. Munteán Aurél ügyvéd által képviselt Dácia pénztintézet javára 53 K s jár. erejéig 1913. évi április hó 9-én foganatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 1000 K-ra becsült következő ingóságok, u. m. ökrök stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbírószág 1913. évi V. 267/5 számú végzése folytán 53 K tőkekövetelés, ennek 1911. évi július hó 10-ik napjától járó 6% kamatai, 1/30 váltódíj és eddig összesen 13 K 55 fill.-ben birólag már megállapított költségek erejéig Piskincen, alperesek lakásán leendő eszközzésére 1914. évi március hó 24-ik napjának d. u. 3 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szászváros, 1914. évi március hó 9-én.

Gödrí Jenő,
kir. bir. végrehajtó.

296

Kitünő izletes jó házi-koszt olcsón kapható a Müller-féle vendéglőben Ország-ut 10. 277 2—

Sz. 207/1914. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a és 1908. XLI. t.-c. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a dévai kir. törvényszéknek 1913. évi V. 1133 számú végzése következtében dr. Szilasy Fülöp ügyvéd által képviselt Klein Géza javára 31 K 40 fill. s jár. erejéig 1914. évi február hó 3-án foganatosított kielégítési végrehajtás után le- és felülfoglalt és 1000 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: egy vagon lucfenyő deszka nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbírószág 1914. évi V. 82/1 számú végzése folytán 31 K 40 fill. tőkekövetelés, és eddig összesen 21 K 30 fill.-ben birólag már megállapított költségek erejéig Szászvároson, alperes lakásán leendő megtartására 1914. évi március hó 20-ik napjának délutáni 1 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szászváros, 1914. évi március hó 6-án.

Gödrí Jenő,
kir. bir. végrehajtó.

294

Sz. 6007/1913. tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szászvárosi kir. járásbírószág mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy az Ardeleana pénztintézet r.-t. végrehajtónak 4599 K tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében, a szászvárosi kir. járásbírószág területén levő és a kudzsiri 2377 sz. tlkvbén A + 7 rend 5150 hrsz. szóló 32 K, A + 8 rend 141/2, 142/2 hrsz. udvar, ház és kert 1610 K kikiáltási árban ugy azonban, hogy a kikiáltási ár 2/3-adán alul el nem adhatók s a bánatpénz az árveréskor a vételár arányában kiegészítendő, az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1914. évi április hó 6-ik napján d. e. 11 órakor Kudzsir község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron a fent kitétt feltételek szerint eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsértékének 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kérehez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szászváros, 1913. évi november hó 21-én.

A kir. járásbírószág, mint tlkvi hatóság.

Sebestyén s. k., kir. járásbíró.

A kiadmány hitelül:

Borsos Sándor,
kir. tlkvezető.

URANIA

fényszínház a TRANSZILVANIÁ-ban

Ma vasárnap, március hó 15-én két fényes előadás katonazene közreműködésével.

A pénz Őfelsége.

Tudományos felolvasás 3 felvonásban. Irta: Dr. Pekár Gyula. Többek között: Az arany (mozgó.) Az arany-pók (mozgó.) Egy arany-pénz (mozgó.) Koldusok és milliomosok. A madárijesztő (mozgó.) A sztrájk (mozgó.) A pénz ördöge. Párisi pénzhamisítók (mozgó.) Egy leány története (mozgó.)

M Ű S O R:

1. Gaumont heti hirodó 8. szám.
2. „A pénz Őfelsége“ tudományos felolvasás 3 felvonásban. Irta: Dr. Pekár Gyula.
3. 160 színesen vetített és
4. számos mozgóképpel.
5. A Pierre-Lys szakadékaiban gyönyörű színes természeti felvételek.
6. Gaumont heti hirodó 9. szám. Legújabb világesemények.

Helyárak: (számozott helyek) délután mint este: I. hely 80 fill., II. hely 50 fill., III. hely 30 fill. Páholy 5 K, páholyülés 80 fill. Katonák őrmestertől lefelé félhelyárakat fizetnek. Előadás kezdete pont d. u. 4¹/₂ és este 8 órakor. Jegyek előre válthatók, valamint bérelhetők Graffius J. gyógytárában.

Szives pártfogást kér teljes tisztelettel

SCHUSTER H.

299

Sz. 318/1914. végreh.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a és 1908. XLI. t.-c. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a dévai kir. törvényszéknek 1913. évi V. 614/polg. számú végzése következtében dr. Moldován Szilviusz ügyvéd által képviselt Kugereána pénzintézet javára 111 K s jár. erejéig 1913. évi május hó 7-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 724 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: tehén, fenyőfa-zsindelyek, sertés ólak, 15 drb. sasfa és butorok stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbíróóság 1913. évi V. 353/5 számú végzése folytán 111 K tőkekövetelés, ennek 1912. évi február hó 14-ik napjától járó 60% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 70 K 21 fill.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig Kudsiron, alperesek lakásaikon leendő eszközzésére 1914. évi március hó 23-ik napjának d. e. 1/2 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szászváros, 1914. évi március hó 9-én.

Gödrí Jenő,
kir. bír. végrehajtó.

297

Jó karban levő istálló és kocsi-szin haszonbérbe kiadó. Értekezhetni a „Szőlő“ vendéglőben. 290 2-3

Kiadó lakás.

3 szoba, előszoba, konyha, kamra és mellékhelyiségek f. évi május hó 1-étől kiadó. Értekezhetni Szél-utca 5. szám alatt. 273 3-3

KÖNIG KÁROLY

szoba-, cim- és épületfestő, Szászvároson.

Ajánlom ez idei legujabban beszerzett mintáimat, melyek a mai modern kor legmagasabb igényeit is kielégítik. Főtörekvésem oda irányul, hogy úgy mintáimmal, valamint munkáim kivitelével versenyt haladhassak a főváros festő-iparosaival. oo

282 2-6

A n. é. közönség további szives pártfogását kérve, maradtam kiváló tisztelettel

König Károly

Sz. 288/1914. végreh.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbíróóság 1912. évi 155 számú végzése következtében dr. Munteán Aurélt ügyvéd által képviselt Kerekes Miklós javára 60 K — fill. és jár. erejéig 1914. évi február hó 20-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 820 K — fill. erre becsült következő ingóságok, u. m.: ökrök, tinó, marha szekér stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbíróóság 1914. évi V. 137/1 számú végzése folytán 60 K — fill. tőkekövetelés és eddig összesen 23 K 80 fill.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig Szászvároson, alperesek lakásán leendő megtartására 1914. évi március hó 21-ik napjának délutáni 1/23 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szászváros, 1914. évi március hó 9-én.

Gödrí Jenő,
kir. bír. végrehajtó.

295

Eladó ház.

Szászvároson, Ország-ut 48. sz. a. (a román templommal szemben) lévő három családnak való lakóhelyiségből, nagy kert, 2 udvar, nagy csür és szinből álló ház eladó. Bővebbet szerkesztőségünkben. 292 2-3

A nagyérdemű

borfogyasztó közönség

szives tudomására hozom, hogy a mult évi termésti hires marosmenti karnai Riesling és Muskotály tisztán kezelt boraimat literenként 1 K és 1-20 K árban hoztam forgalomba.

Nagyobb vételnél árendemény. Boraim minőségéről egy próbavétellel meggyőződhetik.

Tisztelettel

KOVÁLTSIK SIMON.

vendéglős.

247 7-

Még mielőtt szükségletét fedezné

faragott és fűrészelt épületfában, deszka, lécs és az összes egyéb építési anyagokban, — de főleg a legjobb minőségű épületfában, fedélcserépben és cementben,

felkérem, hogy saját jól felfogott érdekében kérjen ajánlatot és részletes költségvetést

Lustig Mihály fakores-
kedőtől **Szászváros** Ország-
út,

megfog győződni, hogy ott fogja a legolcsóbban és a legjobb minőségben szükségletét beszerezni.

Bármily épület fedését legolcsóbban elvállalom a nagy-marosi „Ternolit“ műpalagyár anyagával.

Legjobb minőségű I. a. portland cement a legversenyképesebb árban kapható.

Kérjen ismertetőt a valódi

„BIBER“ cementpótlékról,

amellyel teljes vízhatlanságot és szigetelést lehet elérni. Nedves pincék és lakások, áru- és terményraktárak tökéletes szárazzá tételénél nélkülözhetetlen a „BIBER“ anyag.

298 1-12

„Lobstein“ antinicotin szivarkahüvely a legjobb.

Kizárólag csakis a M. Kir. dohány nagy- és különlegességi tőzsdében kapható, Szászvároson. 112 22-52

BENKŐ áruház

az egyedüli áruház, hol a legjutányosabban szerezhetheti be áruszükségletét. Nagy választék kész férfi-, fiu- és gyermek-ruhákban, felöltőkben, kosztümökben, cipőkben, kalapokban, valamint mindennemű férfi divatcikkben. Továbbá női curens árukban, u. m.: szövetek, szines selymek, kretonok, zefírek, vásznak, paplanok, függönyök, szőnyegek, gyermek-ruhácskák, ernyők, utazókiosarak és minden e szakmához tartozó árucikkek. — Ajánlja a cég 216 11-52

modern szabótermét,

hol méret után a legizlésesebb férfi-ruhákat készítenek BENKE EDE szabó-mester ur vezetése alatt. Tisztelettel

BENKŐ áruház.

NYOMATOTT A SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG QYORSSAJTÓJÁN 1914.